

Nuorisotyöttömyys EU:ssa – mikä neuvoksi?

Nuorisotyöttömyys on yhä merkittävä ongelma Euroopassa. Katso, mihin toimiin EU:ssa on ryhdytty sen ratkaisemiseksi.

Nuoria työskentelemässä yhteisöllisessä työtilassa. Kuva: CoWomen/Unsplash

Työllisyys- ja nuorisopolitiikka kuuluvat jäsenmaiden toimivaltaan. EU:ssa on kuitenkin perustettu lukuisia hankkeita täydentämään kansallisia toimia osana pyrkimystä kohti [sosiaalisempaa Eurooppaa](#).

Hankkeisiin kuuluu muun muassa nuorten työllisyysprojektien rahoitusta, harjoitteluiden laadun parantamista, kansainvälisen koulutuksen ja työmahdollisuuksien edistämistä sekä vapaaehtoishankkeiden tarjoamista nuorille.

Nuorisotyöttömyys lukuina

Tulokseton töiden ja koulutuspaikkojen hakeminen aiheuttaa syrjäytymistä ja luo turhautumisen ja riippuvuuden tunteita nuorissa. Lisäksi nuorisotyöttömyydellä on negatiivisia vaikutuksia talouteen ja [ikäntyvään yhteiskuntaan](#) yleisemminkin.

Kaikista ikäryhmistä nuoret kärsivät eniten vuoden 2008 finanssikriisistä ja sen aiheuttamasta talouden taantumasta. EU-alueen [alle 25-vuotiaiden nuorten työttömyysaste](#) nousi lähes 25 prosenttiin vuonna 2013. Joissakin maissa luvut olivat vielä merkittävästi korkeampia, Kreikassa ja Espanjassa jopa yli 50 prosenttia.

Nuorten työttömyys kääntyi sittemmin laskuun: vuonna 2019 lukemat olivat ennätysellisen alhaiset 14 prosenttia. [Koronaviruspandemia](#) muutti kuitenkin kehityksen suunnan, ja vuonna 2020 nuorten työttömyysaste oli 19,1 %. Viimeisimpien tietojen mukaan tilanne on jälleen parantunut — vuoden 2024 huhtikuussa [nuorten työttömyysaste oli laskenut 14,4 prosenttiin](#).

Nuorten työllistämishankkeiden rahoitus

Osana laajempaa [nuorisotyöllisyyspakettia](#) perustettu [nuorisotakuu](#) on EU-hanke, jolla pyritään takaamaan kaikille alle 30-vuotiaille laadukas työpaikka, jatkuvaa koulutusta tai harjoittelupaikka neljän kuukauden sisällä työttömyysjakson alkamisesta tai koulutuksen päättymisestä.

[Nuorisotyöllisyysaloite](#) on keskeinen EU-työkalu ohjelmien rahoittamiseksi. Sen ovat perustaneet EU-maat toteuttaakseen nuorisotakuuseen liittyviä hankkeita, kuten koulutuksia tai tukea ensimmäisen työpaikan hakuun, sekä antaakseen erilaisia kannustimia työnantajille. Aloite tukee erityisesti niitä alueita EU:ssa, joissa nuorisotyöttömyys on yli 25 %.

Nuorisotyöllisyysaloite liitettiin osaksi [Euroopan sosiaalirahasto plussaa](#) (ESR+) vuosien 2021-2027 ajaksi. Jäsenmaiden — joiden nuorista yli EU:n keskiarvon mukainen määrä ei ole työelämässä, opiskelemassa tai työharjoittelussa — tulee ohjata sosiaalirahasto plussan varoista vähintään 12,5 % nuorison työllistämistoimiin.

EU:ssa on perustettu lukuisia hankkeita nuorten työllistymisen edistämiseksi.

Laadukkaita harjoittelupaikkoja

Nuorisotakuun tueksi on lisäksi perustettu erillinen alusta [oppisopimuskoulutukselle](#). Sen avulla pyritään parantamaan oppisopimusten laatua Euroopassa.

Euroopan komissio käynnisti vuoden 2020 heinäkuussa uudistetun oppisopimusalan. Uusi alusta keskittyy digitaalisiin ja vihreisiin harjoittelupaikkoihin, edistäen Euroopan siirtymää kohti ilmastoneutraaliutta.

Komissio ehdotti maaliskuussa 2024 [uusien sääntöjen](#) harjoittelijoiden hyväksikäytön välttämiseksi kaikkialla EU:ssa. Parlamentti vaati aiemmin kesäkuussa 2023 [lainsäädäntöä, jolla varmistetaan harjoittelujen laadukkuus](#) kaikkialla EU:ssa.

Kansainvälisiä mahdollisuuksia

EU:ssa [vastuu korkeakoulutuksesta on jäsenmailla](#), ja EU:n rooli on koordinoita niiden toimia erilaisilla [yhteistyöhankkeilla](#) rahoituksella, kuten esimerkiksi Erasmus+-hankkeella ja EU-

tuilla.

Vuonna 1999 perustettu hallitustenvälinen [Bolognan prosessi](#) on helpottanut korkeakoulututkintojen tunnustamista 48 maan välillä.

Edistääkseen tutkintojen tunnustamista edelleen EU-maat hyväksyivät vuonna 2018 [suosituksen](#) korkeakoulujen ja toisen asteen tutkintojen vastavuoroisen tunnustamisen edistämiseksi. Jäsenmaita pyydetään ottamaan käyttöön automaattinen tutkintojen tunnustaminen vuoteen 2025 mennessä.

EU:ssa on jo käytössä erilaisia työkaluja, joilla helpotetaan tutkinto- ja harjoittelutodistusten tunnustamista toisissa jäsenmaissa:

- Vuonna 2018 perustettu [eurooppalainen tutkintojen viitekehys](#) auttaa vertaamaan tutkintojärjestelmiä Euroopassa.
- [Europass](#) sisältää joukon keskeisiä asiakirjoja, kuten standardoidun eurooppalaisen ansioluettelopohjan ja kielipassin, joiden avulla koulutuksen ja työkokemuksen vertailu helpottuu kansainvälisesti.
- [Ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten eurooppalainen siirtojärjestelmä](#) (ECVET) helpottaa eri maiden välisten ammatillisen koulutuksen taitojen vertailua.

EU haluaa perustaa [eurooppalaisen koulutusalueen](#), jonka ansiosta kaikki nuoret saisivat laadukkaan koulutuksen ja löytäisivät helpommin töitä eri puolelta unionia.

EU:n koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelma [Erasmus+](#) helpottaa liikkuvuutta jäsenmaiden välisen yhteistyön avulla. Erasmus-hanke alkoi vuonna 1987 opiskelijavaihto-ohjelmalla, mutta nykyään se kattaa yhteistyötä koulutuksen, korkea- ja ammattikoulutuksen, nuoriso-ohjelmien ja urheilun aloilla.

Erasmus+ tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuden opiskella ja opettajille työskennellä tai opiskella ulkomailla, minkä lisäksi se tukee harjoitteluita ja nuorisovaihtoja. Koulujen, yliopistojen ja nuorisjärjestöjen tapaiset järjestöt voivat saada Erasmus+-rahoitusta luodakseen yhteistyöhankkeita ulkomaalaisten järjestöjen kanssa.

18. toukokuuta 2021 parlamentti hyväksyi [uuden Erasmus+ -ohjelman](#) vuosille 2021-2027. Meppien neuvoteltua ohjelmalle 1,7 miljardia euroa lisärahoitusta sen kokonaisbudjetiksi muodostui 28 miljardia euroa. Budjetti on lähes kaksinkertainen aikaisempaan ohjelmakauteen verrattuna. Uusi Erasmus+ keskittyy digitaaliseen ja vihreään siirtymään sekä on entistä osallistavampi, tarjoten enemmän mahdollisuuksia heikompiaisille ihmisille.

Erasmus+

https://multimedia.europarl.europa.eu/en/new-erasmus-budget-to-boost-mobility-and-opportunities-for-youth_N01-PUB-190225-ERAS_ev

Vapaaehtoistyötä nuorille

Virallisesti vuoden 2016 lopussa perustettu [Euroopan solidaarisuusjoukot](#) rahoittaa vuoden 2020 loppuun asti vapaaehtoistoimintaa, harjoitteluita ja työpaikkoja nuorille solidaarisuusprojekteissa, jotka hyödyttävät eurooppalaisia yhteisöjä ja ihmisiä. Syyskuuhun 2019 mennessä yli 161 000 nuorta oli ilmoittautunut mukaan hankkeeseen.

Mepit hyväksyivät uuden [ohjelman vuosille 2021-2027](#) toukokuussa 2021. Uuteen ohjelmaan sisältyy humanitaarisen avun osa-alue, joka muodostaa oman vapaaehtoisohjelmansa. Humanitaarisen avun vapaaehtoistyöllä on näin ollen ensimmäistä kertaa oma budjettinsa.

Lue lisää EU:n toimista sosiaalipolitiikan alalla:

- [Miten EU on parantanut työntekijöiden oikeuksia ja työoloja](#)
- [Miten EU toimii työttömyyttä vastaan?](#)
- [EU:n toimet kansanterveyden edistämiseksi](#)
- [Parlamentti pyrkii kohti tasa-arvoisempaa Eurooppaa](#)

Lisätietoa

[Faktatietoja Euroopan unionista: nuoriso](#)

[Euroopan nuorisoportaali](#)

[Parlamentin tutkimuspalvelun briefing: Youth empowerment](#)

[Tutkimus: Education and Youth](#)

[in the European](#)

[Union - Current](#)

[challenges and future](#)

[prospects](#)